

Ročník XXXXI. | JÚL - AUGUST 2016 | Cena 0,40 €

NITRA

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK

Nitra opäť kvitne

*Nitrianske kultúrne leto
otvorilo svoju náruč*

Úcta k cyrilo-metodskej a veľkomoravskej tradícii

Vitajte v Nitre, priatelia,

v najstaršom slovenskom meste, ktoré každoročne pri príležitosti sviatku sv. Cyrila a Metoda otvára svoju pohostinnú náruč a teší sa na pútnikov, turistov a obyvateľov Nitry i blízkeho okolia prichádzajúcich na slávnosti Nitra, milá Nitra.

Ich poetický názov je zvláštnou nitrianskou šifrou, v ktorej je zakódovaná úcta k cyrilo-metodskej a veľkomoravskej tradícii, obdiv významných osobností histórie i súčasnosti Nitry, ale i posolstvo dobra, spolupatričnosti a radosti zo vzájomných stretnutí. Rovnomenná hymnická pieseň tak vytvára jednotiaci rámec pre Pribinove a Cyrilo-metodské slávnosti, ktoré obyvatelia Nitry slávia aj ako dňa Nitranov.

Je pre nás veľkou ctou, že záštitu nad slávnosťami opätovne prevzal predseda vlády Slovenskej republiky Robert Fico a zároveň sú jedným z prvých podujatí, ktoré sa v roku predsedníctva Slovenska v Rade Európskej únie konajú pod záštitou SK PRES.

Tohtoročná dramaturgia zohľadňuje načrtnuté línie a spája duchovnú, historickú i spoločenskú dimenziu v rámci štvordňovej programovej ponuky.

Prvá, víkendová časť sa nesie v znamení priateľských stretnutí, oddychu a zábavy v príjemnom prostredí zelene Mestského parku na Sihoti pod Nitrianskym hradom a na Amfiteátri pod Zoborom. V parku je pripravený kultúrny program pre všetky vekové kategórie i tradičný Nitriansky jarmok, amfiteáter ožije festivalom Nová Fun rádio Dohoda, na ktorom sa predstavia výrazné osobnosti slovenskej hudobnej scény. Nebude chýbať ani línia spolupráce s partnerským mestom Kroměříž a s ďalšími partnermi z Českej republiky v rámci prezentácie medzinárodného projektu Európska kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda.

V druhej časti slávností je dominantný duchovný a historický rozmer. V Župnom dome sa uskú-

toční popularizačná historická konferencia, na Svätoplukovom námestí a pešej zóne dostane priestor tradičná ľudová kultúra vďaka dvom medzinárodným folklórnym festivalom, jubilejnej štyridsaťročnej Akademickej Nitre a festivalu Slavica fest. K základnému kameňu Archeoparku Nitra, ktorý bol položený vlni na Martinskom vrchu pribudnú v tomto roku nové slovenské obydlia. Vyvrcholením slávností je Cyrilo-metodská národná púť na Svätoplukovom námestí 5.júla, v deň sviatku sv. Cyrila a Metoda, a popoludnie otvorených dverí na Nitrianskom hrade so vstupom do biskupského paláca, koncertmi a historickým festivalom Pribinova Nitrawa.

Ďakujem všetkým partnerom za inšpiratívnu spoluprácu a verím, že slávnosti Nitra, milá Nitra obohatia návštevníkov o nové poznanie, zážitky i priateľstvá a s radosťou sa do Nitry opäť vrátia.

Želám Vám príjemné chvíle strávené v starobylej Nitre.

JOZEF DVONČ primátor mesta Nitra

Text k fotke na obálke:
K letnej atmosfére v Nitre už neodmysliteľne patrí nitriansky vláčik, ktorým sa radi odvezú najmä najmladší návštevníci nášho mesta. Foto: L. Synaková

MESTO NITRA

Primátor: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.

e-mail: primator@nitra.sk

Zástupca primátora: Ing. Martin Nemky

e-mail: nemky@msunitra.sk

Zástupca primátora: PhDr. Ján Vančo, Ph.D.

e-mail: vanco@nitra.sk

Prednosta: JUDr. Igor Kršiak

e-mail: krsiak@msunitra.sk

Kontrolórka: Ing. Darina Keselyová

e-mail: keselyova@msunitra.sk

Stránkové hodiny MsÚ v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 – 15.00
streda:	8.00 – 16.45
piatok:	8.00 – 13.45
sobota – podateľňa:	8.00 – 12.00

Pokladnica MsÚ v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 – 15.00
streda:	8.00 – 16.45
piatok:	8.00 – 13.30
sobota:	8.00 – 12.00

Nitra opäť kvitne

Mesto Nitra sa hrdí prívlastkom, že je „matkou slovenských miest“. Toto oslovenie jej právom patrí. A to vzhľadom na jej historické, kultúrne, národné a náboženské dedičstvo. Je to enormný historický vklad a hodnotový kapitál, ktorým prispela do našej spoločnosti v priebehu stáročí. Z tohto dejinného kapitálu stále čerpáme a je pre nás studnicou poznania a inšpirácie pre súčasnosť i budúcnosť.

V týchto súvislostiach je pre mňa ctou, prebrať záštitu nad podujatím Nitra, milá Nitra 2016 s jej regionálnym a medzinárodným ohlasom. Názov slávnosti je odvodený z rovnomennej slovenskej piesne Nitra, milá Nitra. V piesni sa pokračuje lamentujúcimi slovami: „... kdeže sú tie časy, kdeže sú tie časy, v ktorých si ty kvitla“. Tento povzdych akoby chcel poukázať na dejinnú úlohu Nitry v jej historickom, spoločenskom a rovnako duchovnom význame.

Slávnosti Nitra, milá Nitra 2016 sa konajú v ovzduší a oslave Cyrilo-metodskej tradície. Tieto skutočnosti, za ktorými je veľa práce a príprav mesta a biskupstva, majú poukázať na obnovu, zachovanie a prezentáciu kultúrneho dedičstva a širokej verejnosti ponúknuť popularizáciu historických udalostí. Oslavy sa tak stávajú prenádherným a vyhladávaným miestom stretnutia generácií, národností, tradícií, kultúr a folklóru. K čomu dozaista

prispieva pôvabná atmosféra letných dní sprevádzaná koncertmi vážnej a populárnej hudby, tradícia vinárstva a tradičného jarmoku s remeselníkmi.

Ak sa zahľadím na programovú skladbu osláv, popri tom myslou prejdem po meste s jej viacerými zmodernizovanými a novými objektmi, obnoveným

hradom a katedrálou, a keď k tomu pripočítam výstavbu automobilového závodu Jaguar Land Rover, chce sa mi povedať na slová piesne:

Opäť sú tu tie časy, keď naša Nitra, milá Nitra opäťovne kvitne. Kvitne v jej spoločenskom, hospodárskom, kultúrnom a vzdelanostnom význame. Mesto Nitra s jej okolím má stále svoje významné postavenie v slovenskej spoločnosti. A pre mnohých je potešením bývať zo všetkých strán v tóni Zobora a na brehoch našej

slovenskej rieky Nitra.

Osobne sa veľmi rád vraciam do tohto mesta. A pri týchto návštevách sa mi mnohokrát vybavuje významná postava „novodobého Metoda“, s ktorou sme sa minulý rok museli rozlúčiť – osoba kardinála Jána Chryzostoma Korca († 24.10.2015). Patrí sa, aby sme nezabúdali na túto veľaváženú osobnosť, ktorú si cenilo v Nitre mesto, samospráva i univerzity. Bol to človek, ktorý bol hrdý na toto mesto a bol povdachačný, že môže v ňom žiť a pôsobiť!

Milí návštevníci osláv Nitra, milá Nitra 2016, dovoľte mi, aby som Vám poprial príjemné a srdečné okamihy a zážitky, ktoré prežijete so svojimi priateľmi počas tohtoročných osláv. Veľkolepé chvíle, ktoré pre nás pripravila „matka slovenských miest“, nech dodajú našim všedným a pracovným dňom na začiatku júla jej oslavný, štátny, duchovný a sviatočný charakter!

S úctou

ROBERT FICO
predseda vlády SR

Slávnosti Nitra, milá Nitra získali nadregionálny význam

Celomestské oslavy Nitra, milá Nitra, ktoré sa uskutočnia v dňoch 2. až 5. júla, budú jedným z prvých podujatí, ktoré sa uskutočnia v rámci predsedníctva Slovenska v Rade Európskej únie. Získali tak nadregionálny charakter. Začnú sa totiž presne deň potom, ako sa Slovenská republika ujme svojho predsedníctva. K nadregionálnemu vnímaniu slávnosti prispieva aj pestrá paleta zábavných, duchovných i odborných podujatí, ktoré majú v mnohých prípadoch celoslovenský i medzinárodný význam.

Nitriansky jarmok sa tohto roku presúva do mestského parku.

Foto: (SY)

Tohtoročné slávnosti sa dajú rozdeliť na dve časti. „Víkend od 2. do 3. júla sa bude niesť v znamení zábavy pre obyvateľov a návštevníkov mesta, no a ďalšie dni potom budú patriť kultúre a vede, takže táto časť osláv bude mať skôr duchovný ráz. Vyvrcholí celonárodnou cyrilo-metodskou púťou,“ konštatoval primátor Jozef Dvonč.

Slávnosti Nitra, milá Nitra sa začnú v sobotu, keď sa o 11. hodine začne v Mestskom parku na Sihoti Nitriansky jarmok spojený s pivným festivalom, medzinárodným stretnutím verklikárov a ďalšími kultúrnymi podujatiami. Prvý deň vyvrcholí na amfiteátri letným festivalom hviezd slovenskej hudobnej scény s názvom Nová Fun rádio Pohoda.

Na nedeľu 3. júla sú v mestskom parku, v Synagóge i v piaristickom Kostole svätého Ladislava pripravené viaceré kultúrne podujatia. Večer vyvrcholí vystúpením kapely Nežež a speváčky Katky Koščovej. Nitrianskemu publiku prinesú prierezový koncert najznámejších piesní pôvodného Nežežu a súčasnej tvorby tejto formácie.

V pondelok 4. júla bude patriť niekoľkým kultúrnym podujatiam a festivalom. V Ponitrianskom múzeu sa o 9. hod. začne konferencia Najnovšie poznatky o misii svätých Cyrila a Metoda, ktorá bude spojená s prezentáciou bulharského filmu o vierozvestcoch s názvom Cesta písmen. Popoludní na Martinskom vrchu sprístupní Archeologický ústav SAV nové objekty v archeoparku, kde k základom Kostola svätého Martina pribudli dve slovenské obydlia i keramická a chlebová pec.

Na Nitrianskom hrade a v podhradí sa v tento deň začne historický festival Pribinova

Nitrawa. Lákadlom sú historické skupiny, ktoré budú vo svojich dobových táboroch predvádzať rôzne scény, historické remeslá a ukážky stredovekej gastronómie.

Pešia zóna, Svätoplukovo námestie a DAB budú patriť veľkým festivalom. Jedným z nich bude 40. ročník Akademickkej Nitry, na ktorom sa predstavia vysokoškolské folklórne súbory zo Slovenska i zahraničia. V ten istý deň sa začne aj medzinárodný folklórny festival Slovanov – Slavica fest.

Mestské slávnosti 5. júla zavŕši tradičná celoslovenská Cyrilo-metodská púť na Svätoplukovom námestí. Návštevníci tohtoročných slávností budú môcť opäť navštíviť viaceré priestory Nitrianskeho hradu a biskupstva. Bude možnosť vystúpiť na vežu, navštíviť Diecézne múzeum, katedrálu aj biskupské záhrady, sprístupnená bude gotická priekopa a voľne prístupné bude aj celé podhradie,“ uviedol biskup Viliam Judák. (SY)

Minister Plavčan vyjadril obdiv nad postupom rekonštrukčných prác

Stretnutie s ministrom školstva P. Plavčanom sa uskutočnilo za účasti primátora J. Dvonča, poslanca NR SR a zástupcu primátora Martina Nemkyho (vľavo).

Špecifiká vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, asistenti pedagógov i štátne vzdelávacie programy boli hlavnou témou stretnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Petra Plavčana s riaditeľmi a riaditeľkami základných a materských škôl v Nitre.

Stretnutie sa uskutočnilo za účasti primátora Jozefa Dvonča, poslanca Národnej rady SR a zástupcu primátora Martina Nemkyho, vedúcej odboru školstva, vzdelávania a športu MsÚ Márie Orságovej a poslankyne MsZ Lívie Šumichrastovej v Obraznej sieni mesta Nitra.

Následne zástupcovia škôl hovorili o potrebe lepšieho ohodnotenia asistentov učiteľov, vyjadrili pripomienky k vzdelávaciemu programu pre žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami a k nízkym ta-

bul'kovým platom nepedagogických pracovníkov.

Minister Peter Plavčan svoju návštevu zavŕšil v sprievode primátora Jozefa Dvonča návštevou MŠ na Nedbalovej ulici, ktorú mesto zrekonštruovalo za viac ako 800-tisíc eur, pričom sumou vyše 260-tisíc eur prispelo aj ministerstvo školstva.

Druhou navštívenou bola ZŠ na Tulipánovej ulici, objekty ktorej mesto opravuje a mali by byť dokončené do začiatku budúceho školského roka. Minister Peter Plavčan vyjadril obdiv nad postupom rekonštrukčných prác a povedal, že by rád zavítal do Nitra na otvorenie nového školského roka.

Text a foto: (SY)

Pohľad do Obraznej sieni mesta Nitra, ktorú zaplnili riaditeľky a riaditelia ZŠ a MŠ.

Podpisy primátora a biskupa na memorande o spolupráci

Primátor Nity Jozef Dvonč a nitriansky biskup Mons. Viliam Judák podpísali Memorandum o spolupráci medzi Rímskokatolíckou cirkvou – Biskupstvom Nitra a Mestom Nitra.

Foto: (SY)

Podpisy primátora a biskupa na memorande o spolupráci

Primátor mesta Nity Jozef Dvonč a nitriansky biskup Mons. Viliam Judák podpísali v minulých dňoch Memorandum o spolupráci

medzi Rímskokatolíckou cirkvou, Biskupstvom Nitra a Mestom Nitra.

Podpisom na tomto dokumente sa obaja predstavitelia mesta a cirkvi zaviazali spolupracovať v oblasti rozvoja, prehlbovania a ochrany kultúrneho, duchovného a národného dedičstva, v sociálnej oblasti a charitatívnej službe,

pri podpore školstva, mládeže, cestovného ruchu, vzájomnom majetkovom usporiadaní a šírení dobrého mena Nity.

O vynikajúcich vzťahoch mesta a nitrianskeho biskupstva svedčí aj celý rad

spoločných projektov a spoločne organizovaných podujatí, ktoré sú osožné predovšetkým pre obyvateľov a návštevníkov mesta, ale aj pre veriacich.

(SY)

Mons. Viliam Judák daroval primátorovi Jozefovi Dvončovi vzácnu medailu Ľudmily Cvengrošovej aké venoval pápežovi Františkovi.

Marek Sádovský druhý na európskej matematickej súťaži

Tohtoročné slovenské finále európskej matematickej súťaže žiakov ZŠ a SŠ Pangaea sa uskutočnilo začiatkom júna v aule Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

V deň finále slávnostne odovzdali cenovítazom za účasti ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Petra Plavčana. Striebornú medailu v najmlad-

šej kategórii si na pódiu prevzal Marek Sádovský zo ZŠ Na Hôrke v Nitre. V prvom kole si zmeralo sily v šiestich vekových kategóriách viac ako 63 000 súťažiacich z celého Slovenska. Do finále organizátori pozvali len úspešných riešiteľov. V časovom limite

45 minút mali vyriešiť 25 úloh. Siedmakovi Marekovi stačilo asi 30 minút. Jeho úspech nie

je náhodný. Už ako šiestak bol víťazom okresného kola Pytagoriády. V tomto školskom roku skončil druhý. Družstvo siedmakov zo ZŠ Na Hôrke sa v súťaži Matematický expres umiestnilo v rámci Slovenska na 6.mieste. Veľkú zásluhu na tom mal práve talentovaný Marek. Podľa jeho vyjadrenia ho v škole najviac zaujíma informatika, ale aj matematiku má rád. Od detstva sa venuje atletike a navštevuje aj jazykovú školu.

(ER)

Budovanie partnerstva samospráv naprieč Európou

Za účasti delegácií zo štyroch partnerských miest Nitry sa v minulých dňoch uskutočnilo v Synagóge slávnostné otvorenie projektu „Budovanie partnerstva samospráv naprieč Európou“.

Účastníkov projektu srdečne privítal primátor Nitry Jozef Dvonč.

Na projekte participovalo päť štátov, okrem našej samosprávy prijali pozvanie partnerské mestá – Kroměříž, Báčsky Petrovec, Zie-

lona Góra a Vesprém. Účastníkov projektu srdečne privítal primátor Nitry Jozef Dvonč, prihovoric sa im aj zástupca primátora Ján Vančo,

Jednotlivé zúčastnené mestá sa predstavili so svojimi miestnymi špecialitami a pochválili svojimi tradíciami. Foto: autorka

s pozdravným príhovorom vystúpil starosta Báčskeho Petrovca Pavol Marčok.

Cieľom projektu bolo pripíeť k prehĺbeniu pocitu spolupatričnosti medzi občanmi európskeho spoločenstva a na báze spoločnej histórie, kultúry a spoločného priestoru, ktorý obývame, s cieľom zvyšovať porozumenie a prehľbovať vzájomné kontakty medzi krajinami. Počas dvoch dní viedli účastníci projektu otvorený dialóg o aktuálnych otázkach, ktoré nás spájajú i rozdeľujú a hľadali riešenia pre ďalšiu budúcnosť Európy.

V rámci realizácie tohto projektu, podporeného z komunitárneho programu Európskej komisie – Európa pre občanov – vysadili strom priateľstva, ktorý bude pripomínať aké dôležité je zvyšovanie porozumenia medzi národmi a ochraňovanie spoločných európskych hodnôt akými sú mier a vzájomná spolupatričnosť. Projekt spolufinancovala Európska komisia prostredníctvom komunitárneho programu s názvom Európa pre občanov, akcia: 2.1 Partnerské mestá.

Text a foto: (SY)

Na MDD sa mestský park zmenil na veľké zábavno-športové centrum

Deťom a ich rodičom sa na úvod prihovoral primátor Nitry Jozef Dvonč.

Stalo sa peknou tradíciou, že pri príležitosti MDD sa Mestský park na Sihoti v Nitre zmení na jedno veľké zábavno-športové centrum, v ktorom naši najmenší obyvatelia

prežijú nádherný a veselý deň. Inak tomu nebolo ani tohto roku, keď sa v nedeľu 5. júna popoludní zmenil park na jedno obrovské zábavné centrum. Najskôr zamračené nebo nad hlavami vystrašilo organizátorov, no napokon mračná ustúpili tejto veselej riave, a tak si deti mohli vychutnať svoj sviatok v plnej miere, zapojiť sa do rozmanitých súťaží a domov si odnášať aj nejaké vecné či sladké odmeny. Deťom k ich sviatku prišiel zablahoželať aj primátor mes-

ta Nitry Jozef Dvonč, ktorý im zaželel šťastné detstvo a veselú zábavu. V kultúrnom programe dostali priestor predviesť svoj talent rôzne tanečné skupiny a divadelné krúžky. Podujatie pripravilo Mesto Nitra, Centrum voľného času, zapojila sa aj MsP a ďalší spoluorganizátori.

Text a foto: (SY)

Deťom si mohli vyskúšať aj jazdu na bicykli.

Občania využili príležitosť na preventívne vyšetrenia

V uplynulých dňoch sa na Mestskom úrade v Nitre uskutočnilo tradičné podujatie Dni zdravia. Mesto pozvalo občanov, aby využili príležitosť a absolvovali preventívne lekárske vyšetrenia rôzneho charakteru. Svoje zastúpenie na tomto dvojdňovom podujatí mal Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, ktorého pracovníci záujemcom zisťovali index telesnej hmotnosti – BMI

a index obezity, merali im tlak krvi a pulzovú frekvenciu, poskytovali aj individuálne poradenstvo. Fajčiari si mohli dať preveriť koncentráciu oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu prístrojom Smokerlyzér. Svojimi aktivitami sa do Dní zdravia zapojili aj ďalšie organizácie, ako napr. STORM, Správa zariadení sociálnych služieb, Slovenský zväz telesne postihnutých ZO

č. 13 na Kollárovej ulici v Nitre, Rytiersky rád sv. Gorazda a Útulok pre jednotlivca s deťmi. (SY)

Záujemcom poskytoval odborné rady aj špecialista na pľúcne ochorenia MUDr. Daniel Paulovič, PhD. (vpravo).

Foto: (SY)

Nitrianske kultúrne leto otvorilo opäť svoju náruč

Mesto Nitra aj tento rok v letných mesiacoch pripravilo prehliadku rôznych žánrov so zámerom ponúknuť aktívnu formu letného relaxu deťom, teenagerom i dospelým a vytvoriť na rôznych miestach Nitry letnú atmosféru plnú pohody.

Začiatok tohtoročných letných prázdnin spríjemnia tradičné slávnosti **Nitra, milá Nitra**, ktorých atmosféra sa bude šíriť celou Nitrou. V dňoch 2. a 3. júla v bohatom programe v **Mestskom parku na Sihoti** vystúpia **herci z DAB, Paper moon trio, Neřež a Katka Koščová** či **Replay band**. Súčasťou slávností bude aj **Nová Fun rádio Dohoda** na Amfiteátri pod Zoborom (2. júla), prehliadky areálu Martinského vrchu (4. júla), otvorenie festivalu **Akademická Nitra** na Svätoplukovom námestí (4. júla) či historický festival **Pribinova Nitrawa** na Nitrianskom hrade (5. júla).

V rámci **101. svetového kongresu esperanta**, ktorý sa uskutoční 23. až 30. júla, sa návštevníci môžu tešiť na **umelecký súbor Lúčnica** (24.

júla) a hudobný festival na Svätoplukovom námestí (29. júla). Na nádvorí Ponitrianskeho múzea zaznejú 15. júla a 12. augusta rockové tóny v podaní **HS Fenix**. Nitrianske kapely rôznych štýlov sa predstavia v rámci **Hudobných piatkov na pešej zóne** počas celého augusta. Filmoví pôžitkári si prídu na svoje v dňoch 16 až 20. augusta, kedy na námestie zavíta letné putovné kino **Bažant Kinematograf** s ponukou českých a slovenských filmov.

Ďalším miestom relaxu je už tradične oddychová zóna **Mestského parku na Sihoti**. Od 10. júla až do 21. augusta vždy o 17. hod. si môžu deti pozrieť peknú rozprávku v podaní slovenských a českých divadiel pre deti (Priadka a kráľ, O Červenej čiapočke, Šašo múdrejší ako kráľ, Janko Polienko, Zlatovláska, Kohútik a sliepočka či Pyšná princezná).

Nielen pre starších návštevníkov parku budú neделе naladené na hudobnú nôtu a ponúkajú stretnutie s melódiami v podaní **DH Skýcovanka**, operné či operetné melódie. Predstavia sa tu aj

nitrianske kapely **FIVE+** a **NeverBack**, obľúbené zoskupenie nestarnúcich **muzikantov Jindro Band Blue Notes** a **Campana Batucada** pod vedením Igora Holku a ich bubenícky workshop samby.

Autocvičisko SPU bude určite praskať vo švíkoch 28. augusta, keď sa na **Slížovici** predstavia kapely **Polemic, Divokej Bill, Para, Bijo-uterrier, Pipes and Pint, Alone** a **Ranná nevoľnosť**. Súčasťou NKL sú **Chrenovské stánky, Klokočinský jarmok, Janíkovský ohnivák, Pivné slávnosti na Dieloch**, či **Sviatok nového chleba** v Dražovciach.

Leto vyvrcholí **Podzoborským vinobraním** v nedeľu 4. septembra opäť v parku na Sihoti. Vrcholom leta bude 5. septembra **Hoj vlast' moja** s podmanivými melódiami v podaní sólistov Opery SND.

Všetkým Nitranom i turistom želáme počas leta príjemné chvíle oddychu a srdečne ich pozývame na všetky podujatia, ktoré sme pre nich pripravili.

(PF)

Tajomstvom dlhovekosti striedma strava a optimizmus

Medzi najstarších obyvateľov nášho mesta patrí Mária Hozlárová, ktorá 14. júna oslávila sté narodeniny. Jubilantka prežíva jeseň života v Zariadení sociálnych služieb pre seniorov Borinka, kam jej v mene primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča prišli k významnému životnému jubileu zablahoželať zástupkyňa prednostu a vedúca útvaru služieb Ivana Buranská a vedúca odboru kultúry mestského úradu Dagmar Bojdová.

Jubilantka sa narodila v Kostolnom Seku, bývala v Šuranoch, Lužiankach, v posledných rokoch je obyvateľkou Nitry. Spolu s manželom, ktorý pracoval na železnici, vychovali tri deti, z ktorých žije už len jedna dcéra a vnučka.

Mária Hozlárová sa napriek vysokému veku teší pomerne dobrému zdraviu, ktoré sa jej zhoršilo pred siedmimi rokmi, keď ju postihla mozgová prí-

hoda. Dovtedy žila v DOS na Ul. Janka Kráľa a až po skomplikovaní zdravotného stavu hľadali jej príbuzní zariadenie s vyšším stupňom starostlivosti.

Keby rodinu nepostihla automobilová havária, žila by babička s nimi doma. Až z dôvodu dlhotrvajúceho liečenia z následkov nehody boli prinútení umiestniť babičku do „domova pre seniorov“. Jubilantkina dcéra hovorí,

že mama počas svojho života prežila veľa pekných chvíľ, no, ako to už býva, musela sa popasovať aj so zložitejším obdobím. Na tvári jej nechýba úsmev, rozdáva okolo seba lásku a optimizmus. Receptom na dlhovekosť je práca v záhradke, zdravá strava a životný optimizmus. Kým nemala problémy so zrakom, trávila veľa času čítaním a počúvaním rozhlasu. Text a foto: (SY)

Jubilantke Márii Hozlárovej prišli zablahoželať Dagmar Bojdová a Ivana Buranská (vpravo).

Rozjasnené detské slniečka potešili srdiečka

Pri príležitosti doznievajúceho sviatku Dňa matiek a v predvečer sviatku MDD sa v uplynulých dňoch v ZSS na Viničkách v Nitre podarilo spojiť det-

skú radosť a bezprostrednosť so seniorskou srdečnosťou a múdrosťou, čoho výsledkom bola radosť a zadostučinenie oboch strán a pekný príklad me-

dzigeneračnej spolupráce.

Navzájom sa obdarovali seniori, prijímatelia sociálnych služieb „VINIČKY“ zariadenia sociálnych služieb, a deti z Materskej

škôlky Párovce v Nitre.

Detičky („maličkári“, „stredňári“ aj „veľkáči“ spoločne) vo svojom takmer hodinovom expresívnom a jedinečnom kultúrnom programe pomohli seniorom zaspomínať si na dávne časy prostredníctvom ľudového pílkového tanca, riekaniiek a básničiek. Prienik medzi minulosťou a súčasnosťou si mohli užiť vďaka prepracovanej choreografii ku skladbe slovenskej speváčky Kristíny – „Na bieleho koňa“. Nádherným príkladom medzigeneračného

spojenia bol neutíchnajúci potlesk, ktorým obečenstvo odmenilo účinkujúcich po odspievaní skladby Anjel. Seniori

okrem potlesku odmenili deti aj sladkými balíčkami, ktoré pre nich sami pripravili. Vďaka rozjasneným detským slniečkam sa podarilo vnieŤ do seniorských srdiečok mega porciu lásky a pozitívnej energie, ale aj nespútanej

detskej radosti.

Veľký obdiv a poďakovanie patrí aj pani učiteľkám, ktoré s deťmi pracujú, dokážu ich zaujať a nenútenou formou učiť poéziu, tanec a tradície národa, ktorého sú súčasťou.

(JM)

Gratulačné video primátora Jozefa Dvonča do vzdialeného Kjongdžu

Mesto Nitra má nadviazanú partnerskú spoluprácu s juhokórejským mestom Kjongdžu. V uplynulých dňoch sa v Kjongdžu uskutočnil mestský festival – Deň občanov Kjongdžu, ktorým si každý rok 8. júna pripomínajú založenie dynastie Sila a týmto sa snažia o posilnenie kultúrnej a historickej identity u občanov. Ako napísala pracovníčka Mi Ri Park z magistrátu Kjongdžu: „Pre obyvateľov mesta pripravujeme rôzny program - hudobné koncerty, umelecké predstavenia, oceňujeme občanov... Do programu

ceremónie by sme radi zaradili aj gratulačné video primátora Nitry Jozefa Dvonča, ktoré si pozrie 2 500 obyvateľov – účastníkov slávností.

Z MsÚ v Nitre tak bolo odoslané video s príhovorom primátora Jozefa Dvonča tohto znenia: „Dovoľte mi, aby som vám v dnešný sviatočný deň poslal vrúcne pozdravy od obyvateľov Nitry, z tisícky kilometrov vzdialeného Slovenska – z vášho partnerského mesta Nitry. Som veľmi potešený tým, že si pripomínate deň založenia dynastie Shilla s tisícročnou históriou a spolu s ňou slá-

vite tento krásny sviatok, ktorý patrí všetkým občanom mesta Kjongdžu. Obdivujem vaše krásne a vzácne historické mesto a som rád, že som mal tú česť osobne vaše mesto navštíviť a spoznať časť vašej vzácnej histórie.

Drahí priatelia, máte byť na čo hrdí! Kráčajúc po posvätnnej pôde vašich predkov, pozerajúc sa do tvár súčasných potomkov slávnej dynastie Shilla, vyslovujem nádej, že naše vzácne priateľstvo budú zachovávať aj ďalšie generácie.“

(SY)

Ulica Fraňa Mojtu sa ľudovo nazýva Číneš

Rieka Nitra obtekala mesto Nitru a hrad aj v dávnych časoch od západu, severu a východu a tak vytvárala ochranný vodný val. Pretože mesto bolo takto opášané vodami Nitry - akoby mu pás zviazal driek - volali rieku (a starí Nitrania volajú ešte aj dnes) Drík. Tak isto aj záhrady a pozemky mešťanov z Rivej a Dlhej ulice volali „Pri Dríku“. V maďarských zápisoch ho volali Derék, neskoršie aj Csinez, Csinezi út (po maďarsky csin = driek).

Staršie pomenovania časti mesta a ulice Číneš, Čínešská ulica sú rovnocenné s domácimi nitrianskymi menami intravilánnych častí na pravom brehu rieky Nitry ako sú: Drík, Pri Dríku, Na Dríku, atď. Toto pomenovanie lokalizujeme do priestoru starého kúpeľa na Sládkovičovej ulici až po budovy Univerzity

Konštantína filozofa (predtým polikliniky) a Krajského úradu (predtým ONV). Tu na Číneši pri Dríku vyrástlo vilkové sídlisko od začiatku nášho storočia. Jedna z ulíc má dnes meno Ulica Fraňa Mojtu (predtým Jašíkova ulica). Už aj pri prvom úradnom ustálení uličných mien v Nitre v roku 1887 volali cestu za humnami Dlhej ulice Čínešská cesta — Csineti út — a toto meno jej zostalo aj

pri ustálení slovenských uličných mien v roku 1918. Dali jej jednoduché meno - Číneš, ktoré zostalo aj po rozšírení Číneša po zregulovaní rieky

a prenesení jej koryta ďalej od mesta na východ. Po oslobodení v roku 1945 dostala meno Molotovova ulica a od r. 1960 stala sa Ulicou Rudolfa Jašíka a v roku 1979 Jašíkova ulica. Po páde komunistického režimu ulicu premenovali na Ulicu Františka Mojtu.

Z pamätihodností Ulice Fraňa Mojtu pripomíname, že okrem pár malých domcov v minulosti bol tu na brehu rieky postavený palánok na

obranu Dolného mesta, ktorý sa začínal pri Tureckej bráne a jeho koniec bol až pri Dlhých mostoch. Ako prvá stredoveká stavba spomína sa tu starý františkánsky mlyn, ktorý od 16. storočia patril kapitule a poslednú jeho sýpku zručili v júli 1941. Bol na rieke Nitre v miestach dnešného obytného domu zamestnan-

cov Biovety. Od roku 1882 chodili sa Nitrania kúpať po Kúpeľnej ulici (Radlinského) do parného kúpeľa a od roku 1885 o kúsok ďalej bol zasa „letný kúpeľ“ na Dríku, kde mal školu plávania profesor telocviku na gymnáziu Július Gisser, organizátor Plaveckého spolku v Nitre a majiteľ tohto kúpeľa a „Štrand-bufetu“.

V roku 1911 tu postavili kalvánsky kostol a na jeho

veži po dlhé roky hniezdili bociany, až im hniezdo v roku 1947 zhodila víchrica.

Regulácia a prenesenie koryta rieky dali možnosť pre bytovú výstavbu. V 30. a 40. rokoch tu vyrástla vilková štvrť Číneš s viacerými ulicami. Jašíkovu ulicu skanalizovali a vydláždili v roku 1937 a 1938 bazaltovými kockami a chodník vyasfaltovali. V roku 1936 tu dokončili stavbu modernej meštianskej školy - dnešnej ZŠ kniežaťa Pribinu (predtým Grznárova ulica).

V roku 1937 tu postavili aj Robotnícky dom a po jeho rozšírení v ňom sídlila Okresná odborová rada. V rohovej vile, ktorú si dal postaviť veľkostatkár Weiss-Vero, bolo v čase SNP smutne známe gestapo a v novembri 1944 tu na krátky čas väznili a vypočúvali aj vojenských veliteľov SNP Jána Goliana a Rudolfa Viesta. Na túto ulicu 20. decembra 1944 večer o 21.00 hodine padli prvé bomby v Nitre a zničili 3 domy.

V roku 1950 na ulici postavili objekt Nitrianskych tlačiarňí, kde v súčasnosti sídli Krajská knižnica Karola Kmeťku.

Kto bol Fraňo Mojto? Narodil v roku 1885 v obci Pruské a zomrel v Nitre v roku 1971. Po ľudovej škole, ktorú navštevoval v rodisku, nastúpil na gymnázium v Trenčíne, vyššie ročníky už navštevoval v Nitre. Vysokoškolské štúdium teológie v Budapešti ukončil po druhom ročníku. Jeho prvým zamestnaním

bolo učiteľstvo, popri ktorom si dopĺňal vzdelanie z tejto oblasti a po získaní kvalifikácie sa definitívne rozhodol pre učiteľské povolanie. Jeho

Fraňo Mojto

životné cesty viedli cez viaceré slovenské mestečká či dediny. Poslednou zastávkou sa mu stala Nitra, v ktorej aj s rodinou prežil 49 posledných rokov života a venoval jej aj najviac svojej životnej energie. V prvých rokoch mladej republiky bola núdza o slovenských učiteľov. Na pedagogickom poli, tak potrebnom základnom kameni každého národa, bolo treba vytvoriť vlastnú výchovno-vzdelávaciu sústavu, pozdvihnúť vedomostnú úroveň slovenčiny a brániť tieto snahy voči nežičlivým silám. Do tohto procesu vstúpil František Mojto v roku 1922 v Nitre. Po predchádzajúcej svojej učiteľskej praxi poznal konkrétne, čo treba v tejto oblasti spraviť. Chýbali učebnice, a tak sa pustil do práce. Ako prvú spracoval Názornú čítanku a cvičebnicu sloven-

skeho jazyka (1923) a Šlabikár (1923). Takisto vydával aj metodické príručky pre učiteľov. K predchádzajúcim knihám sa v roku 1928 pridali Nový abecedár a v roku 1930 Vlast' a svet, zemepis pre 6. ročník. V roku 1932 vydal v spolupráci učebnicu Naša reč I.-IV. Od roku 1935 zastával funkciu riaditeľa školy na Zobore a zotrval v nej 10 rokov až do skončenia svojej pedagogickej činnosti. Bol veľkým aktivistom v činnosti rôznych miestnych spolkov, redaktorom časopisov, angažoval sa v politike ako reprezentant Hlinkovej slovenskej ľudovej strany (v rokoch 1929-1935 bol poslancom Národného zhromaždenia v Prahe za HSLS).

V roku 1932 bol František Mojto zvolený za starostu Nitry a tento úrad zastával s kratšou prestávkou až do roku 1945. Vďaka jeho širokým pracovným skúsenostiam a kontaktom, usmerňoval vývoj Nitry k jej povzneseniu. Pokračovala regulácia rieky Nitry, vybudovali sa nové školy, došlo k elektrifikácii, budovala sa kanalizácia, od roku 1941 sa upravovalo okolie Župného domu, zaviedol sa mestský rozhlas, dláždili sa ulice, naprojektovala sa stavba hydrocentrály a i.

V súčasnosti jedna ulica v meste nesie meno Fraňa Mojtu na znak vďaky za prácu na poste starostu tohto mesta.

Spracovala: (SY)

Esperantské zaujímavosti – tento jazyk nájdete vo vede aj kultúre

Koncom júla sa v Nitre uskutoční Svetový kongres esperanta – umelého jazyka, ktorý vznikol použitím rôznych slov z rôznych jazykov. Do esperanta je preložené množstvo krásnej literatúry z iných jazykov, zároveň má svoju vlastnú a originálnu kultúru. Esperanto slúži na medzinárodnú komunikáciu (bez tlmočníkov) aj na mnohých vedeckých a odborných podujatiach. V tomto článku vám predstavíme niekoľko esperantských zaujímavostí.

Vedecké konferencie v esperante

Mnohé medzinárodné vedecké i obchodné združenia rokujú kvôli zjednoteniu komunikácie prá-

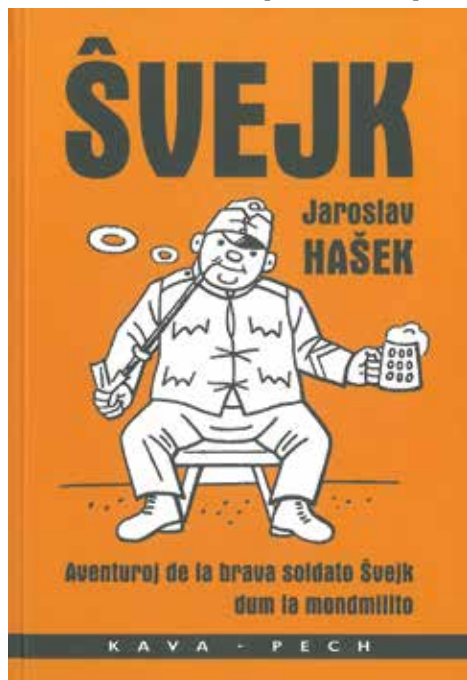
ve v esperante. Takýchto organizácií je pomerne veľa. Aj v rámci nadchádzajúceho svetového kongresu esperanta v Nitre budú prebiehať tri sprie-

vodné odborné podujatia, kde bude esperanto jedným z troch rokovacích jazykov a na ktorých sa zúčastnia vedci, politici (napr. dvaja komisári Európskej únie i minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR) a ďalší odborníci, vrátane esperantistov z rôznych oblastí. **Jazyko-vo-politická konferencia**

krajín V4+ bude rokovať o perspektívach jazykovej komunikácie v EÚ. **Medzináboženské stretnutie predstaviteľov rôznych náboženstiev** bude príspevkom Slovenska do posilňovania dialógu medzi náboženstvami a 20. medzinárodný medicínsky esperantský kongres sa bude zaoberať témou **Lekári a globalizácia**: akí lekári sú potrební v novom storočí? Súčasťou tohoročného kongresu bude aj **IKU (Medzinárodná kongresová univerzita)**, ako aj **esperantologická konferencia**, kde vystúpia odborníci-esperantisti z rôznych vedeckých odvetví.

Esperantská hudba, filmy aj literatúra

Kto má rád dobrú hudbu, mal by si vypočuť aj pesničky v esperante, v ktorom bolo zložených veľa pekných piesní rôznych žánrov. Známymi

Preklad „Švejka“ vyšiel v roku 2004 v preklade Vladimíra Váňu na 712 stranách vo vydavateľstve Kava-Pech.

esperantskými hudobnými skupinami sú napr. rocková skupina **Supernova** z Brazílie, francúzska hiphopová skupina **Pafklik**, dánska medzinárodná ska-zostava **Esperanto Desperado**, švédski rockeri **Martin kaj la Talpoj**, litovská skupina **Asorti** alebo česká skupina **No Problem**. Vďaka esperantu sa veľa zahraničných esperantistov zoznámilo so slovenskými piesňami. Našu Tancuj, tancuj, vykrúcaj! preloženú do esperanta (Dancu, dancu, dancigu!), si radi spievajú aj esperantisti z Číny či Japonska.

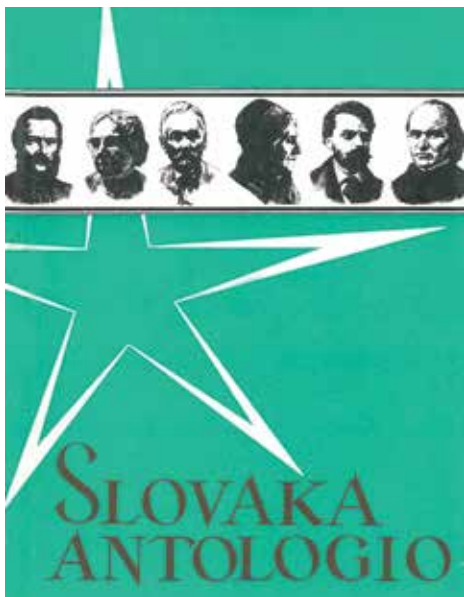
V esperante sa hrávajú aj mnohé divadelné hry. Jednou z nich je aj hra od Karla Čapka **V ríši hmyzu (En la regno de insekto)**, ktorá bude prezentovaná v rámci kongresu študentským divadlom **DoMa** zo Svitáv. Prvým filmom natočeným v esperante je film **Angoroj** (1964). Kultovým filmom je **Incubus** v hlavnej úlohe s hercom Williamom Shatnerom, kde môžete počuť dialógy v esperante.

Do esperanta bol preložený aj Starý a Nový zákon a odvtedy mnoho periel svetovej literatúry ako napr. **Kráľ Lear (Reĝo Lear)** od Shakespeara alebo **Rozprávky (Fabeloj)** od H. C. Andersena. Básnik William Auld zo Škótska bol aj laureátom na Nobelovu cenu za literatúru za svoje dielo *La infana raso* (Detská rasa) v esperante. Originálnu esperantskú literatúru tvorí aj britská poetka Marjorie Boulton.

U nás to bol napr. Eduard V. Tvarožek, ktorý sa zaslúžil aj o vydanie diela **Slovaka Antologio**, obsahujúce výňatky z diel najvýznamnejších slovenských literátov. Vedeli ste, že do esperanta bolo preložené aj (údajne nepreložiteľné!) slávne dielo Jaroslava Haška **Osudy dobrého vojáka Švejka (Aventuroj de la brava soldato Švejk)?**

Keď sa začnete učiť esperanto, aj vy budete môcť využiť niečo z jeho možností a zapojiť sa do rôznych svetových diskusií. Viac o tohoročnom svetovom kongrese esperanta na www.nitra2016.sk.

101. svetový kongres esperanta, ktorého hosťiteľom je naše mesto, sa nezadržateľne blíži. Ako oznamujú aj viaceré pútače, ktoré môžete vidieť na dôležitých miestach, ale i na dopravných prostriedkoch, napr. aj na vláčiku pre turistov. Tento veľký festival esperanta, ktorý je prvýkrát v jeho histórii na Slovensku, oficiálne otvorí v nedeľu 24. júla prezident SR Andrej Kiska. Súčasťou jeho otvorenia bude aj vystúpenie folklórneho sú-

Slovaka antologio z roku 1997, rozsah 540 s., vydaná Slovenským pedagogickým nakladateľstvom

boru Lúčnica na hlavnom námestí, rovnako v nedeľu 24. júla od 20. hodiny, ktoré zabezpečilo z príležitosti konania tohto kongresu mesto Nitra nielen pre jeho účastníkov, ale aj pre obyvateľov Nitry a jeho okolia. V piatok 29. júla bude zase v priestoroch SPU deň otvorených dverí tohto kongresu, kedy sa záujemcovia-neesperantisti môžu prísť pozrieť na vybrané akcie, ktoré bude mať kongres vo svojom programe a na vlastné uši počuť, ako prebieha medzinárodná komunikácia v jednom jazyku, bez tlmočníkov. Viac o tohoročnom svetovom kongrese esperanta na www.nitra2016.sk.

(stk)

V júli 2016 sa významného životného jubilea dožívajú:

75 ROKOV:

Ing. Ján Babják, Ivan Barta, Pavel Benko, Eduard Civiň, Eduard Czuberka, Pavel Čvirik, PaedDr. Mária Danková, Ervín Finta, Ivan Gajdoš, Antónia Gallová, Mária Gaváčová, Ing. Eva Hajnalová, CSc., Ján Henček, MUDr. Ivan Holka, Ing. Mária Húsková, Monika Chrastinová, Anna Ivaničová, Jozef Kabát, Edita Kapustová, Július Kárász, Anna Kartuseková, Ing. Katarína Kecskemétiová, Helena Kissová, Eva Kittlerová, Františka Kóňová, Štefan Kováč, Dr. Štefánia Kročková, Jozef Lenghart, Alexander Nagy, Imrich Neirurer, Ing. Jozef Papšo, Michal Pavlovič, Júlia Pekárová, Štefan Penzész, Adolf Privitzer, Ing. Drahomíra Rajčanová, PaedDr., Regina Rečková, Olga Rekošová, Ing. Marta Rojková, Olga Rybová, Viliam Schweizer, Robert Szöllösy, Mária Šimanská, Anna Šranková, Vilma Šranková, Elena Taligová, Dušan Turba, Ing. Ján Valent, Ema Zambojová, Paulína Zelenáková, Mária Žáčiková

80 ROKOV:

RNDr. Július Bartošík, Helena Betáková, Mária Bódiová, Ing. Konštantín Čerňuško, Agnesa Čuháková, Anna Deglovičová, Mária Foltinová, MUDr. Kvetuša Genčiová, Mária Haverová, PhDr. Dezider Hudec, Anna Chuťková, Zlata Ivanová, Teodor Jakubička, Jozef Jančík, Anna Jenisová, Štefan Kačina, Božena Kányiová, Ludmila Kováčová, Eugen Král', Ing. Ladislav Lehman, Anna Miškolczyová, Anna Motúzová, Marta Palaťková, Priska Prídavková, Mária Starovičová, Judita Trostová, Ludovít Vnučko, Veronika Zelenáková

85 ROKOV:

Alena Ambrosová, Irena Árpášová, Ernest Blaho, Viliam Brezina, Jozefína Brišková, Zoltán Csanky, Jeannine Drimalová, Irma Ďurčeková, Ludmila Dušeková, doc. Ing. Daniel Gunár, CSc., Elena Henželová, Hilda Karenovičová, Magdaléna Kertéssová, Anna Keškešová, Anna Kostková, Alica Kožová, Katarína Králiková, Alžbeta Palková, Aurélia Pillerová, Jaroslava Pintérová, Mária Saková, Anna Šalamonová, Júlia Točková, Helena Velišicová, Michal Žáčik Alena Ambrosová, Irena Árpášová, Ernest Blaho, Viliam Brezina, Jozefína Brišková, Zoltán Csanky, Jeannine Drimalová, Irma Ďurčeková, Ludmila Dušeková, doc. Ing. Daniel Gunár, CSc., Elena Henželová, Hilda Karenovičová, Magdaléna Kertéssová, Anna Keškešová, Anna Kostková, Alica Kožová, Katarína Králiková, Alžbeta Palková, Aurélia Pillerová, Jaroslava Pintérová, Mária Saková, Anna Šalamonová, Júlia Točková, Helena Velišicová, Michal Žáčik

86 ROKOV:

Ludmila Beňová, Aurélia Branikovičová, Helena Bystrická, Ing. Alexander Funta, Miroslav Hartman, Ján Hubinský, Július Kevely, doc. Ing. JUDr. Jozef Melicherík, CSc., Helena Mihaličková, Anna Sládečková, Ing. Soňa Sotáková

87 ROKOV:

Alžbeta Balážiová, Anna Dobříková, Sidónia Ďurfinová, Gizela Fridrichová, Amália Hodúlová, Jozef Hulala, František Chudý, Vítězslav Matiaska, Anna Milová, Gabriela Popelková, Alžbeta Šajdáková, Alžbeta Tomanová, Alžbeta Vargová, Alžbeta Vlachovičová, Július Vozárik, Otilia Vykoukalová, Vlasta Zajačková, Anna Zlámalová

88 ROKOV:

Emília Cigáňová, Juliana Danišová, Jozef Dano, Tatiana Ištvánková, Veronika Janecová, Viliam Karaba, Jozef Kubaský, Terézia Labajová, Mgr. Marta Magulová, Marie Raušlová, Anna Svetlíková, Júlia Škulová, Jozefína Tallová, Anna Vilhanová

89 ROKOV:

Helena Barabásová, Magdaléna Bojňanská, Vilma Buchová, Mária Dudášová, Františka Gatialová, Milan Grenuš, Ludmila Koláriková, Viliam Kolenčík, Angela Porubská, Rozália Prípadová, Júlia Rondošová, Dalmíra Zjarová, Štefan Žák

90 ROKOV:

MUDr. Timot Briedik, CSc., Marta Červeňanská, Alžbeta Foltánová, Ján Janikovič, Júlia Kristiánová, MUDr. Karol Kríž, Anna Nagyová, Leo Steiner, Mária Šupová, František Zámečník

91 ROKOV:

Alžbeta Liková, Miroslav Sarvaš, Emília Timková, Eduard Weiss

92 ROKOV:

Dr. Ján Dobiaš, Klára Hauliková, Vincent Jamrich, Zuzanna Rujderová, Anna Zábojníková, Alžbeta Zaujecová

93 ROKOV:

Júlia Kočišová, Mária Miškovičová

94 ROKOV:

František Gašparík, Mária Kanianská, Magdaléna Kulichová, Anna Prokipčáková

95 ROKOV:

Anna Kupcová

96 ROKOV:

Miroslav Piško

V auguste 2016 sa významného životného jubilea dožívajú:

75 ROKOV:

Ladislav Brath, Ivan Čapský, Ján Čornák, PaedDr. Eduard Dobai, Mária Ferenczyová, Pavol Filo, Anna Franková, Anton Gašparík, Emília Gríssová, Eva Horníková, Erika Jaššová, Július Kaňa, Ján Kavický, Mária Kevélyová, Milan Konkol', Terézia Kóňová, Jarolím Koprda, Jozef Kováč, Mária Krajčovičová, Etela Krčmáriková, Eva Krutáková, Ing. Jaroslav Látečka, Imrich Meliš, Valéria Mesárošová, Štefan Miček, Emília Nikelová, Mária Oravcová, Anna Pavlíková, Jozef Petrovič, Ing. Ema Sekerková, Jaromír Slávik, Eva Sokolová, Mária Stopková, Štefánia Sýkorová, Jozef Szabó, Milan Szekeres, Valéria Šarišská, Jolana Šenková, Anna Ševčíková, Július Šodel, Anna Takáčová, Ján Tomaškovič, Alexander Toman, Tibor Urban, Anna Vargová, Zuzana Vargová, Dušan Višňovec, Mária Vrchovská

80 ROKOV:

Adela Bencová, Mária Blašková, Emília Bošaniová, Vlasta Dubayová, Ing. Tibor Engel, Tibor Gajdoš, Judita Gáliková, JUDr. Otfília Groissová, Milan Halák, Helena Hanesová, Jarmila Hercegová, Margita Hercegová, Mária Horníková, Juraj Kittler, Monika Kmetová, Pavel Koleda, Johana Kováčiková, Johana Kováčová, Lýdia Kovalčíková, Lubomír Krajčír, Anna Kukanová, Anna Máčayová, Katarína Marčíšová, Ing. Alojz Marenčík, Drahoslava Martišková, Eleonóra Melicherčíková, Konštantín Mészáros, Július Molnár, Vlasta Nosáľová, Mgr. Edita Nováková, Estera Orelová, Oľga Palanská, Marie Pelechová, Ing. Viliam Pupák, Helena Šebová, Mária Šterdasová, Vilma Tárošová, Agnesa Vargová, Ján Vydarený, Ludovít Zhorela

85 ROKOV:

Kazimír Andrejka, Valéria Bečárová, Dominik Čaprunka, MUDr. Bartolomej Čech, Ing. Ludovít Čutrík, Ján Fedorkovič, Soňa Galková, Mária Grznárová, Dominik Guzmický, Katarína Havlíková, Ludvík Kocián, Viola Kolesárová, Šebastián Mada, Milan Mesároš, Jana Mudriková, Helena Ocelková, Rozália Pavlovičová, Lídia Pilařová, Helena Slováková, Emília Šajbidorová, Albína Šedíková, Mária Všelková, Helena Žáková

86 ROKOV:

Alíz Császrtová, RNDr. Justína Dubajová, PHMr. Tibor Felix, Mária Gašperanová, Štefánia Gatialová, Štefánia Košúthová, Sylvia Michaličková, Mária Murínová, Gustáv Nedel'ka, Angela Reháková, Jolana Rusová, Mária Spáčová, Viliam Stopa, Štefan Šrank, Mária Vargová, Vilma Vážanová, Helena Zelenická, Božena Žáková

87 ROKOV:

Terézia Antošová, Vlasta Bónová, Emília Búgelová, Ing. Ján Bukoven, Štefánia Cívínová, Mária Časarová, Emília Danová, Zlata Eliašová, Emília Hancková, Helena Holobradá, Karol Hrnčár, Oľga Hudecová, Alžbeta Chaloupková, Helena Kriváňová, Alžbeta Lavová, Antónia Obrinčáková, Terézia Pénzešová, Amália Slížová, Jaroslav Trímay, Augustia Volešinyiová

88 ROKOV:

Františka Bilická, Emília Bírová, Mária Červenková, Anna Ďugová, Mária Frličková, Mária Hrnčárová, Anna Krajčová, Mária Repová, MUDr. Alexander Szalma, Vincent Šunderlík, Pavel Vaškovský, Žofia Vnučková

89 ROKOV:

doc. Ing. Mária Benková, CSc., Zefirín Fačkovec, Štefánia Fajaková, Helena Kašičková, Helena Kráľová, Štefánia Letošťáková, Jozef Mesáros, Mária Nemčeková, Anna Osifová, Pavel Potocký, Mária Ševčíková, Irena Škorecová

90 ROKOV:

Zuzana Greňová, Anna Kielbová, Ing. Július Kuruc, MUDr. Eugen Račkovič, Adela Števková

91 ROKOV:

Anna Dobrovodská, Aurélia Ďuračková, Hedviga Hechtová, Ladislav Oravec, Ludovít Paulovič, Jindřiška Paušová, Oľga Tančeková

92 ROKOV:

Mária Andelová, Ján Beláni, Mária Belanová, Mária Cucorová, Helena Částová, Valéria Lieskovská, Oľvia Malinčíková, Gabriela Švikruhová, Štefan Vlachovič

93 ROKOV:

Alžbeta Jaššová, Jozef Kalivoda, Tomáš Pavlovič

94 ROKOV:

František Deglovič, Vilma Hrabovská, Alojzia Korčeková, Jolana Kozodajefová, Alžbeta Matesková

95 ROKOV:

Rozália Križanová, Štefan Ozorovský

96 ROKOV:

Margita Botková, Mária Horková, Michal Zábojník

97 ROKOV:

Irena Gašková, Rozália Múčková

20. mája: Eduard Tóth z Nitry a Patrícia Bekényiová z Jarku

21. mája: Juraj Peťovský a Barbora Valábiková, obaja z Nitry, Ing. Matej Bjalončík z Haligoviec a Ing. Katarína Szórádová zo Zírian, Jozef Kula z Hostoviec a Hana Jančovičová z Bojne, Sebastián Farkaš z Nitry a Katarína Slobodová z Dolných Lefantoviec

28. mája: Branislav Varga z Nitry a Alexandra Jansáková z Jablonice, Oliver Trakovský z Nitry a Miriam Dičérová z Hornej Kráľovej, Milan Sedláček z Hruboňova a Katarína Feledyová z Rimavskej Soboty, Marek Chren zo Zlatých Moraviec a Ing. Katarína Pavlovičová z Nitry, Marián Nitriansky a Ing. Nikola Bódiová, obaja z Nitry, Peter Mészáros a Ildikó Budová, obaja z Tvrdošoviec

4. júna: Pavel Škultéty z Bratislavy a Mária Dubravická z Nitry, Martin Glézl a Michaela Svítková, obaja z Nitry, Martin Psota zo Zbehov a Daniela Vašková z Nitry

10. júna: Tomáš Hruška a Alexandra Plevková, obaja z Nitry

11. júna: Miroslav Virga z Dolnej Krupej a Soňa Šišková z Nitry, Tomáš Szabó a Lucia Pappová obaja z Nitry, Igor Satin z Nitry a Dušana Hanková z Lehoty, Ing. Andrej Vídenský a Ing. Veronika Filová, obaja z Bratislavy, Karol Černý z Nitry a Kristína Hučková zo Zlatých Moraviec, Martin Páleník a Kitti Vidermanová, obaja z Nitry

Protifašistickí bojovníci navštívili Osvienčim

Členovia základných organizácií pri Oblastnom výbore SZPB v Nitre, navštívili v minulých dňoch Osvienčim, aby videli na vlastné oči to, čo im ako deťom rozprávali ich dedovia, ktorí prežili. Prežili vojnu - vydržali aj fašistický koncentrák, vrátili sa, aby o tom mohli

hovorit' ďalším generáciám, svojim deťom, vnukom. Aby sa štafeta pamäti posúvala ďalej. Videli sme na vlastné oči miesta, kde sa krutosť striedala s ešte väčšou krutosťou.

„Veľmi nás prekvapil vysoký počet ďalších návštevníkov Osvienčimu, mô-

žeme povedať, že z celého sveta. Veľmi fundovaná a zaujímavá prednáška sprievodcu nás držala v zatajení dychu. Na drevených dverách jedného z osvienčimských barakov smrti, visí veniec s farbami slovenskej zástavy, ako tichá spomienka obetiam holokaustu, pri príležitosti jeho 71. výročia. Tu sme si uvedomili, že nesieme dovoliť, aby sa fašizmus rozvíjal!“ povedala tajomníčka OBL. V. Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Nitre A. Zabáková. A my jej dávame za pravdu.

(RM)

V máji 2016 zomreli títo občania Nitra:

Emília Augustínová, 90-r., Štúrova 16
Miroslav Bagoňa, 64-r., Benkova 28
Silvia Bakšiová, 36-r., Krčméryho 25
Imrich Balko, 76-r., Višňová 24
Emília Ballayová, 80-r., Hornozoborská 40
Agneša Braunová, 68-r., Československej armády 7
Augustína Brezovská, 91-r., Roľnícka 18
Štefan Čaládi, 71-r., Poničanova 2
Doc. Helena Červeňová, CSC., 80-r., Párovská 11
Hedviga Čolláková, 91-r., Jurkovičova 29
Jolana Drábeková, 91-r., Wilsonovo 14
Ing. Tibor Erdélyzsky, 64-r., Čajkovského 38
Monika Fülöpová, 74-r., Železničarska 52
Edita Hamadová, 79-r., Dlhá 16
Peter Havlík, 64-r., Petzvalova 50
Miroslav Hrobár, 58-r., Nitra
Mária Hudecová, 60-r., Lukov dvor 23
Juraj Chila, 87-r., Ďurčanského 10
Júlia Kamenická, 93-r., Spojovacia 9
Viera Kazíková, 66-r., Bizetova 6
Robert Kilian, 82-r., Tr. A. Hlinku 12
Štefan Klenka, 85-r., Novomeského 3
Agneša Klimentová, 88-r., Chalupkova 3
Elena Klindová, 36-r., Hornočermánska 44
Rozália Lakatošová, 62-r., Borová 16
Milan Mada, 82-r., Vřbová 10
Margita Maringová, 64-r., Škultétyho 3
Albert Michalka, 76-r., Tribečská 1

Miroslav Mikula, 55-r., Škultétyho 4
Margita Mikušová, 81-r., Platanova 4
Pavol Mrázik, 72-r., Spojovacia 10
Emília Peštová, 77-r., Topoľčianska 84
Ladislav Porhajaš, 76-r., Tr. A. Hlinku 20
Ing. Mikuláš Schütz, 62-r., Štefánikova tr. 68
Emília Sobotová, 82-r., Kláštorská 164
Mária Soukupová, 83-r., Kopanická 23
JUDr. Jozef Stančík, 57-r., Bartóková 1
Robert Stecker, 70-r., Kláštorská 30
Ing. PaedDr. Rudolf Stenička, 82-r., Štúrova 68
Valéria Šantavá, 85-r., J. Kráľa 2
Ivan Ševčík, 79-r., Ovocinárska 27
Helena Šišková, 85-r., Dlhá 82
Marcela Šišovičová, 77-r., Škultétyho 4
Alžbeta Škrovinová, 91-r., Svätoplukova 14
Ján Švihorčík, 80-r., Pri Červ. kríži 5
Milan Toman, 80-r., Železničarska 52
Peter Tomek, 56-r., Tr. A. Hlinku 18
Hana Trizňová, 70-r., Kollárova 2
Marta Triznová, 76-r., Baničova 10
Pavel Vajda, 60-r., Jurkovičova 24
Ing. Ján Váňa, 76-r., Jelenecká 40
Helena Vavroušková, 64-r., Rázusova 1
Peter Zaujec, 0-r., Jurkovičova 21
Alžbeta Zsackayová, 103-r., P. Benického 11
Antónia Zverková, 82-r., Nábr. mládeže 79

NITRA - kultúrno-spoločenský mesačník
Vydavateľ: Mesto Nitra - Mestský úrad
v Nitre

Adresa redakcie a vydavateľa:
Mestský úrad v Nitre,
Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra
E-mailová adresa redakcie:
synakova@msunitra.sk,
tel.: 037/ 65 02 396
Vychádza vždy 1. v mesiaci
Evidenčné číslo: EV 3918/09

Tematická skupina: A 11
ISSN 1336 - 4685
IČO: 00 308 307 www.nitra.sk
e-mail: msunitra@msunitra.sk

REDAKČNÁ RADA:

Predsedníčka: Mgr. Lívia Šumichrastová
(poslankyňa MZ),

podpredseda: doc. Ing. Anton Kretter, PhD.,
(poslanec MZ)

členovia: JUDr. Igor Kršiak
(prednosta mestského úradu),
Ing. Martin Nemky (zástupca primátora Nitry),
PhDr. Ľuboš Török, PhD. (poslanec MZ).

Tlač: ForPress NITRIANSKE TLACIARNE, s. r. o.,
Potravínárska ul. 6, Nitra

2.-5. JÚL 2016 | NITRA, MILÁ NITRA...

PRIBINOVE A CYRILLO-METODSKÉ SLÁVNOSTI
PODUJATIE SA KONÁ POD ZAŠTÍTOU
PREDSEDU VLÁDY SR ROBERTA FIČA
A SK PRES

2.-5. PRIBINOVE NITRA MILÁ NITRA 2016 SLÁVNOSTI
ARCHEPARK NA MARTINSKOM VRCHU
SLAVICA FEST

NOVÁ FUN RÁDIO
DOHODA

NEŘEŽ
A KOŠČOVÁ

EVROPSKA KULTÚRNA CESTA SVÄTÉHO CYRILA A METODA
PRIBINOVA NITRAWA

CYRILLO-METODSKÉ
AKADEMICKÁ
NITRA
JÚL
CYRILLO-METODSKÁ
NÁRODNÁ PŮŤ
NITRANSKÝ
JARMOK

2. JÚL / SOBOTA

MESTSKÝ PARK
14.00 - 19.00
DYCHOVÁ HUDBA ŽIKAVANKA
GAŠPÁRIADA
VIVA LA MUSICA
BRATISLAVSKÝ CHLAPČENSKÝ ZBOR
19.00 PIESNE NIELEN Z MUZIKÁLU
TISICROČNÁ VĚLA V PODANÍ
HERCOV DAB - EVA PAVLKOVA,
ALENA PAJTIKOVÁ, ROMAN POLÁČEK,
MARCEL OCHRÁNEK, JURAJ DURIŠ

AMFITEÁTER
12.00 - 02.00
NOVÁ FUN RÁDIO
DOHODA

LETNÝ FESTIVAL NA VÁČSICH HVEZD
SLOVENSKEJ HUDBEJNEJ SCÉNY

MÚZEUM MEDOVINY TOMKA, FARSKÁ 28
13.00 OTVORENÉ VYSTAVY
ČESKÉ KORUNOVACNÉ KLENOTY
A HISTORICKE ČASÉ
VYSTAVA POTRVA DO 5.7.

3. JÚL / NEDEĽA

MESTSKÝ PARK
14.00 - 20.00
DETSKA SWANDA ZÓNA PLNÁ ATRAKCIÍ
VESELO NA SIHOŤI
S PONTRANOM A VRAŇKAMI!
FINALISTI MORAVIA TALENT
MARKETA VODICKOVÁ A FILIP VIŤO
K HORÁM, CHLAPCI, K HORÁM...
FOLKLORNE SKUPINY ŠUMACAN,
POHORNÍ, JANOŠŤINOVI
PAPER MOON TRIO
20.00

NEŘEŽ
A KATKA KOŠČOVÁ
LETNÁ PÁRTY S REPLAY BANDOM

SYNAGOGA
17.00 VERNISÁŽ
KROMEŇIŽ VO FARBE,
SVETLE A UMENÍ I.I.
KULTÚRNA CESTA SV. CYRILA
A METODA - PUŤOVANIE ZA
CYRILLO-METODSKOU TRADÍCIU

PIARISTICKÝ KOSTOL SV. LADISLAVA
19.00 MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL
SAKRÁLNEJ HUDBY MUSICA SACRA
ŠTÁTNY KOMORNÝ ORCHESTER ŽILINA

2. JÚL - 3. JÚL
SOBOTA - NEDEĽA

MESTSKÝ PARK
11.00 - 20.00 NITRANSKÝ JARMOK
LUDOVO-UMELECKÝCH REMESIEL
PIVNÝ FESTIVAL
III. „NITRÁNSKA VERKLIKÁREŇ“

4. JÚL / PONDELOK

KONCERTNÁ SÁLA ŽUPNEHO DOMU
9.00 KONFERENCIA NAJNOVŠIE
POZNATKY O MISI SV. CYRILA
A METODA NA VEĽKEJ MORAVE
PREZENTÁCIA PARTNERSKÉHO
PROJEKTU EURÓPSKA KULTÚRNA
CESTA SV. CYRILA A METODA
CESTA PÍSMEN DOKUMENTÁRNY FILM
O CYRILVI A METODOVI (BULHARSKO)

MARTINSKÝ VRCH
14.30, 17.00 TAJOMSTVÁ
MARTINSKÉHO VRCHU, PREHĽADKY
AREÁLU SO SPRIEVODOM
16.00 - 18.00

NAVŠTÍVTE VEĽKÚ
MORAVU

NOVÉ OBJEKTY SLOVANSKÝCH
OBYDĽI V ARCHEOPARKU NITRA
PRIBINOVA NITRAWA
18.00 SPRIEVOD KNIŽEŤA
PRIBINU Z MARTINSKÉHO
VRCHU NA NITRANSKÝ HRAD

NITRANSKÝ HRAD A PODHRADIE
19.00 HISTORICKÝ FESTIVAL
VČASNOSTREDOVEKÉHO
ŽIVOTA PRIBINOVA NITRAWA

SVÄTOPLUKOVO NÁMESTIE A PEŠIA ZÓNA
16.00 - 19.30 KORZO PLNÉ TRADIÍ,
UMENIA, HUDBY, VYSTAV, HER
A ATRAKCIÍ. MEDOVINOVÁ KAVIAREŇ
PRI MEČI, UKROJME SI REKORD
POKUS O SLOVENSÝ REKORD
V POČTE KROJŮ NA SLOVENSÝCH
HRADDOCH A V PODHRADIACH

17.00 SLAVICA FEST
MEDZINÁRODNÝ FOLKLORNY
FESTIVAL SLOVANOV
19.30 KROJOVANÁ PARÁDA VEĽKÝ
SPRIEVOD FOLKLORNYCH SUBOROV
20.00

AKADEMICKÁ
NITRA

ZBLÍZKA I ZDĽALEKA, VITAJTE V NITRE
SLÁVNOSTNE OTVORENIE XL. ROČNÍKA
MEDZINÁRODNÉHO AKADEMICKÉHO
FESTIVALU FOLKLORNYCH SUBOROV

5. JÚL / UTOROK
SVÄTOPLUKOVO NÁMESTIE
10.00

CYRILLO-METODSKÁ
NÁRODNÁ PŮŤ

SLÁVNOSTNÁ SVÄTÁ OMSA, HLAVNÝ
CELEBRANT MONS. STANISLAV
STOLÁRIK, ROŽŇAVSKÝ BISKUP

NITRANSKÉ PODHRADIE

11.00 HISTORICKÝ FESTIVAL
VČASNOSTREDOVEKÉHO
ŽIVOTA PRIBINOVA NITRAWA
DOBŮVY TÁBOR, TRH, HISTORICKE
TVORIVE DELNE ZAMERANÉ NA
TRADIČNÉ REMESLÁ, KUCHYNJU
A VOJENSKÝ VÝCVIK, HISTORICKÁ
HUDBA, DIVADLO A LUKOSTREĽBA

18.30 CYRIL A METOD, PO STOPÁCH
STRHUJÚCEHO PRIBEHU

HISTORICKE DIVADLO, DOBOVE
REMESLÁ, TÓNÝ STREDOVEKEJ HUDBY

19.30 TURNÁJ
HISTORICKÝCH SKUPÍN

NITRANSKÝ HRAD

13.00 DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ
NA NITRANSKOM HRADE

BISKUPSKÝ PALAC
VOLNÝ VSTUP DO 16.00,
OSTATNE PRESTORY DO 18.00,
VSTUP NA VEŽI, SPRIESTUPENIE
DEPOZITOV DIEČZNEHO MUZEA

GOTICKÁ PRIEKOPA
13.30 PREHĽADKA
HISTORICKÝCH KOSTÝMOV

KATEDRÁLA SV. EMERÁMA
16.00 NA KRÁSNŮ ZAHRADU...
BASNE JANA HILLEHD
V INTERPRETÁCII DŮ RAPAČOVEJ
S METROPOLITNÝM CHÓROM
PRAVOSLÁVNEJ CIRKVI NA SLOVENSKU

MESTSKÝ PARK
15.00 SLOVANSKÝ SVET - CESTA
SLOVANSKEJ VZÁJOMNOSTI
VYSADENIE PAMÄTNEJ LŤPY
SLOVENSKEJ VZÁJOMNOSTI

Mesto Nitra

Rímskokatolícka cirkev
Biskupstvo Nitra

Nitranský
samosprávny kraj

ZMENA PROGRAMU VYHRAJENA

9 7713364680001 07